

Veileder			
Veileder til skolereglene			
Rogaland fylkeskommune/Opplæring /Rammeverket			
Dokument Id: 103 Versjon: 1 Status: Godkjent	Dokumentansvarlig: Lars J�rgen Skolem Behandlet av: Arbeidsgruppen for skolereglene	Godkjent av: Lars J�rgen Skolem	Godkjent Dato: 13.08.2024

Formål

Formålet med veilederen er å sikre at skolereglene er enkle å forstå for alle som skal bruke dem. Veilederen skal også sikre lik praktisering på alle skolene i Rogaland fylkeskommune.

Gjennomføring

Innledning

Denne veilederen omhandler skolereglene til Rogaland fylkeskommune og er ment som et hjelpemiddel for elever, lærere, foresatte og andre med interesse for skolereglene.

Formålet med veilederen er gi en felles forståelse og bruk av skolereglene i hele fylkeskommunens organisasjon, slik at sentrale hensyn som likebehandling, forutsigbarhet og rettferdighet ivaretas på en god måte til alles beste.

Merknader til kapittel 1. Formål, virkeområde og saksbehandlingsregler

Merknad til å 1, formål

Skolereglenes   1 angir formålet med skolereglene. Et sentralt formål med skolereglene er å bringe klarhet og forutsigbarhet knyttet til hvilken adferd og oppførsel som er ønsket på våre skoler, og med det bidra til å gi et godt, trygt og inkluderende skolemiljø. Skolereglene skal også være med på å skape et godt forhold mellom skolens elever, og mellom elever, lærere og andre tilsatte. Av den grunn omfatter skolereglene også reguleringer knyttet til elevmedvirkning, herunder reguleringer av skoledemokratiet og skolens samarbeid med foresatte og andre støttespillere.

Skolereglene, og denne veilederen, skal forstås og praktiseres i lys av formålet bak reglene.

Merknad til å 2, virkeområde

Kjerneområdet for skolereglene er det som skjer i skoletiden på skolen, herunder i skoletimene, friminuttene og fritimer på skolens område. Reglene gjelder imidlertid også i forbindelse med andre opplæringsaktiviteter i skolens regi utenfor skolens område og utenfor ordinær skoletid. Dette betyr at skolereglene gjelder all tid der elevene er direkte underlagt skolens ansvar (for eksempel på skolen i skoletiden, på overnattingsturer og på ekskursjoner). Om forhold skjer i skolens faktiske eller digitale rom er uten betydning.

Skolereglene gjelder også på skoleveien. Dette er ment å sikre at elever har en trygg vei til og fra skolen, og om noe skal regnes som «skoleveien» må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Hendelser som skjer mellom bussholdeplassen og skolen, vil normalt rammes av skolereglene. Det samme gjelder hendelser som finner sted i forbindelse med gratis skoleskyss organisert av fylkeskommunen.

Skolereglene vil som hovedregel ikke gjelde for situasjoner eller hendelser som skjer utenfor skoletiden, skoleveien eller andre aktiviteter i skolens regi. Dersom det inntreffer en hendelse som har en klar og sterk tilknytning til skolen og skolemiljøet, vil forholdet likevel kunne rammes av skolereglene. Dette vil typisk være forhold som mobbing eller andre krenkelser som skjer utenfor skoletiden og som er foranlediget eller som setter sitt preg på skolesituasjonen, eksempelvis der hvor elever mobber medelever på kveldstid eller i helgene.

Merknad til å 3, saksbehandlingsregler

Bestemmelsen angir at forvaltningslovens regler gjelder, med mindre annet er spesifisert. For alminnelige sanksjoner etter å 10 er det angitt at slike sanksjoner ikke er å anse som enkeltvedtak, noe som innebærer at forvaltningslovens regler om saksbehandling, vedtak og klage ikke gjelder. Grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper vil imidlertid gjelde i ethvert tilfelle, noe som vil si at blant annet forsvarlighetsprinsippet, saklighetsprinsippet, forbudet mot vilkårlige avgjørelser og forbudet mot usaklig forskjellsbehandling gjelder for enhver sanksjonsutv velse.

I alle saker som angår elever, skal hensynet til elevens beste være et grunnleggende hensyn. Dette gjelder både enkeltelever og elevgruppen.

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Veileder Veileder til skolereglene			Utskriftsdato: 14.08.2024
Dokumentansvarlig: Lars J�rgen Skolem	Godkjent av: Lars J�rgen Skolem	Dokument Id: 103 - Versjon: 1	Side 1 Av 4

Merknader til kapittel 2. Regler om orden og atferd

Merknad til § 4, regler for orden

Bestemmelsen må leses i sammenheng med skolereglens formål, slik det er beskrevet i § 1. Hva som regnes som god orden er ikke uttømmende regulert, jf. formuleringen «blant annet», som betyr at også andre momenter kan vektlegges i vurderingen av elevens orden.

Merknad til § 4a, særlig om forsentkomming

Bestemmelsen er ment å føre til økt nærvær og redusere forsentkomminger.

I bestemmelsen brukes uttrykket «undervisningstime». Det vil si den økten/enheten som benyttes for føring av oppmøte i det skoleadministrative systemet (for tiden Visma InSchool). Hvis skolen har delt undervisningen inn i 30-minuttersøkter i det skoleadministrative systemet, skal 20-prosentsgrensen beregnes ut fra dette, noe som vil si inntil 6 minutter.

Til eksempel vil en elev som kommer mer seks minutter for sent til en 90-minuttersøkt som består av tre 30-minuttersøkter, få fravær for hele den første 30-minuttersøkten, men ikke de to neste. Kommer eleven 36 minutter for sent, vil han få fravær for begge de to første 30-minuttersøktene, men ikke den siste.

Hvis eleven kommer for sent til noen andre timer enn skoledagens første, vil det føres fravær fra første minutt. Med «første undervisningstime for dagen», menes den første undervisningstimen skolen har den aktuelle dagen. Dette betyr at hvis skolen har første undervisningstime kl. 08.30, men elevens første time er kl. 10.00, vil all eventuell forsentkomming eleven har regnes som fravær.

Det kan oppstå tilfeller der elevens forsentkomming skyldes forhold utenfor elevens kontroll, og der det vil fremstå klart urimelig at det føres forsentkomming eller fravær. Typisk eksempel på dette vil være dokumenterte forsinkelser i kollektivtrafikken. At dokumenterte forsinkelser i kollektivtrafikken kan gjøre så fravær ikke føres, følger av [Utdanningsdirektoratets rundskriv om fraværsgrensen](#).

Merknad til § 5, regler for atferd

Bestemmelsen må leses i sammenheng med skolereglens formål, slik det er beskrevet i § 1. Hva som regnes som god atferd er ikke uttømmende regulert, jf. formuleringen «blant annet», som betyr at også andre momenter kan vektlegges i vurderingen av elevens atferd.

Det er kun de forhold som spesifikt er angitt i § 5 som kan lede til sanksjoner etter skolereglene.

Merknad til §5a, særlig om bruk av mobiltelefoner, smartklokker og liknende

Formålet med regelen er å unngå at mobiltelefoner, smartklokker og liknende forstyrrer undervisningen. Regelen skal også bidra til å sikre elevenes skolemiljø og lærernes arbeidsmiljø, blant annet ved at de kan være trygge på at det ikke gjøres opptak eller tas bilder av dem i klasserommet.

Hovedregelen er at mobiltelefonen skal oppbevares i sekken eller på annen måte utilgjengelig for eleven, slik at den ikke kan forstyrre elever eller lærere. Læreren kan likevel gi særskilt tillatelse hvis det er en god grunn til dette. Med «god grunn» menes blant annet at mobiltelefonen skal brukes som en del av opplæringen eller at en elev venter på en viktig telefon. Det er læreren som avgjør hva som regnes som «god grunn» i det enkelte tilfelle.

Dersom det vurderes som nødvendig og forholdsmessig for å sikre et trygt og godt skolemiljø, kan det unntaksvis nedlegges midlertidige restriksjoner på bruken av mobiltelefon, smartklokke og liknende i friminutt og andre pauser i løpet av skoledagen. Slike restriksjoner kan kun nedlegges etter en konkret vurdering, og det skal normalt mye til før slike restriksjoner kan pålegges. Det er bare rektor som kan pålegge slike restriksjoner. I bestemmelsens krav om forholdsmessighet ligger at restriksjonen må være egnet og nødvendig for å oppnå formålet. Inngrepet må også stå i forhold til det som oppnås ved restriksjonen.

§5b. Særlig om bruk av hodetelefoner og øretelefoner

Hovedregelen er at hodetelefoner og øretelefoner ikke skal brukes av elever i undervisningen, og dette gjelder også dersom hodetelefonene eller øretelefonene er avskrudd.

Bruk av hodetelefoner og øretelefoner kan i mange tilfeller gjøre det lettere for elever å konsentrere seg når de arbeider med oppgaver eller liknende, og regelen er ikke til hinder for at læreren tillater elevene å bruke hodetelefoner eller øretelefoner når læreren mener dette er hensiktsmessig. Det er likevel viktig å merke at slik bruk alltid må godkjennes av læreren først.

Merknader til kapittel 3. Regler om organisering av skoledemokratiet

Merknad til § 6, om elevråd

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Veileder Veileder til skolereglene			Utskriftsdato: 14.08.2024
Dokumentansvarlig: Lars Jørgen Skolem	Godkjent av: Lars Jørgen Skolem	Dokument Id: 103 - Versjon: 1	Side 2 Av 4

Den klare hovedregelen er at hver skole skal ha elevråd, men elevene kan velge å heller organisere seg på en annen måte. Ved noen skoler kan det være bedre for elevene å organisere arbeidet gjennom for eksempel avdelingselevråd eller allmøter, og elevene har rett til å velge en slik annen organiseringsform.

Dersom elevene velger en annen organiseringsform enn elevråd, må dette bestemmes på nytt ved starten av hvert skoleår.

Merknad til § 7, elevmedvirkning

Elevens rett til medvirkning følger av opplæringsloven § 10-2, Grunnloven §§ 100 og 104 og barnekonvensjonen artikkel 12. Elever over og under 18 år har samme rett til medvirkning.

Når elevene har rett til å medvirke, betyr dette ikke det samme som at eleven skal få bestemme i hvert tilfelle. Elevmedvirkning innebærer at eleven skal høres og tas på alvor, og at skolen skal vurdere elevens innspill og syn opp mot andre relevante momenter. Elevens beste skal alltid være et grunnleggende hensyn i avgjørelser som gjelder eleven, og det vil oppstå tilfeller der elevens beste og elevens ønske er motstridene, og da må skolen vurdere konkret. I vurderingen av elevens beste, skal også hensynet til de andre elevene vektlegges.

Alle elever har selvstendig rett til å medvirke, og skolen trenger ikke hente inn samtykke fra foreldre for at eleven skal få medvirke i det som gjelder eleven selv. Elevens mulighet til å medvirke skal være reell, som betyr at eleven må få informasjon om situasjonen, informasjon om tilgjengelige alternativer og en faktisk mulighet til å uttale seg. Når alle elever har en selvstendig rett til å medvirke, kan ikke skolen kreve at elevmedvirkning bare skjer gjennom organer ved skolen.

Skolen skal sikre elevmedvirkning både for individet og for gruppen.

Merknad til § 8, samarbeid med foresatte

Samarbeidet med de foresatte skal foregå på både individ- og gruppenivå. Skolen kan for eksempel samarbeide med de foresatte om å opprette brukerorganer som er egnet til å sikre at de foresatte får anledning til å delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av virksomheten.

Når eleven er over 18 år, skal foreldrene ikke få informasjon om eleven uten at eleven har samtykket til dette (taushetsplikt). Foreldrene til elever over 18 år kan likevel delta i samarbeidsorganer ved skolen, men da på en måte som ivaretar taushetsplikten og elevens personvern.

Merknader til kapittel 4. Sanksjoner og saksbehandling ved brudd på reglene om orden og atferd

Merknad til § 9, generelt om saksbehandling ved brudd på reglene om orden og atferd

Når valgt sanksjon skal stå i rimelig forhold til elevens brudd på reglementet, betyr dette at det skal vurderes konkret i hvert tilfelle hvilken sanksjon som skal benyttes.

I tillegg til alvorlighetsgrad og gjentakelse, skal også individuelle forhold ved eleven tillegges vekt i vurderingen. Dette betyr at det kan være nødvendig å sanksjonere to tilsynelatende like forhold ulikt, ettersom individuelle forhold ved eleven kan føre til ulike vurderinger i situasjonene.

Det er viktig å opprettholde et godt samarbeid mellom skolen og hjemmet. Dersom eleven er under 18, skal foreldre/foresatte varsles før det iverksettes sanksjoner som krever enkeltvedtak. Hvis det benyttes en sanksjon som ikke krever enkeltvedtak, bør skolen likevel informere foreldre/foresatte til elever under 18 år om hendelsen og reaksjonen som har blitt brukt

Merknad til § 10, alminnelige sanksjoner

Ingen merknad.

Merknad til § 10a, direkte nedsatt halvårskaraktar i orden eller atferd

Her skilles det mellom direkte nedsatt halvårskaraktar og direkte nedsatt *standpunkt*karaktar. Halvårskaraktar skal ikke skrives på vitnemål eller kompetansebevis, og den regnes derfor ikke som bestemmende for elevens rettigheter eller plikter. c

Elever som går yrkesfag vil få standpunktkaraktar i orden og atferd til sommeren etter endt Vg2, mens elever som går studieforberedende løp vil få standpunktkaraktar i orden og atferd til sommeren etter endt Vg3.

Merknad til § 11, særlige sanksjoner

Med «særlig klanderverdige eller alvorlige enkelthendelser», menes at det skal mye til for at særlige sanksjoner kan benyttes. Vold, trusler, mobbing eller det å være ruset i skoletiden, vil normalt regnes som «særlig klanderverdige eller alvorlige enkelthendelser». Det er likevel viktig å vurdere den konkrete hendelsen før skolen

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Veileder Veileder til skolereglene	Godkjent av: Lars Jørgen Skolem	Dokument Id: 103 - Versjon: 1	Utskriftsdato: 14.08.2024
Dokumentansvarlig: Lars Jørgen Skolem			Side 3 Av 4

bestemmer om det skal ilegges en særlig sanksjon.

Også hendelser som hver for seg ikke er tilstrekkelig til å ilegge en særlig sanksjon, kan sanksjoneres etter § 11 dersom de er gjentakende. I disse tilfellene må skolen sette inn hjelpetiltak for å forsøke å avverge flere situasjoner, slik at det ikke blir nødvendig med den særlige sanksjonen.

Selv om både klanderverdige eller alvorlige enkelthendelser og gjentakende brudd på skolereglene kan sanksjoneres etter § 11, må skolen huske at sanksjonen skal stå i forhold til regelbruddet. Gjentakende, men svært lite alvorlige, regelbrudd, som for eksempel at eleven flere ganger glemmer læreboken, vil det normalt ikke være mulig å sanksjonere med bortvisning, klassebytte eller skolebytte.

Merknad til 11b, særlige sanksjoner for elever i grunnskoleopplæringen

Elever i grunnskoleopplæringen er yngre og normalt mindre utviklet enn elevene i videregående opplæring. Alder og modenhet skal vektlegges i valg av sanksjon, og det skal normalt mer til for å kunne bortvise elever i grunnskoleopplæringen enn elever i videregående opplæring.

Merknader til kapittel 5. Straffbare forhold og spørsmål om erstatning på grunn av regelbrudd

Merknad til § 12, straffbare forhold

Det ligger en plikt til rektor til å ta kontakt med fylkesadvokaten for å vurdere anmeldelse der det har foregått mulige straffbare forhold.

Merknad til § 13, erstatning

Bestemmelsen er først og fremst ment som informasjon til skolens elever og angir ikke annet enn det som alt følger av alminnelige regler om erstatning.

Merknader til kapittel 6. Ikrafttredelse

Merknad til § 14, ikrafttredelse

Ingen merknad.

Referanser

Opplæringslova kapittel 10

[Forskrift om skoleregler og skoledemokrati for elever, Rogaland](#)